

24. februar 2006
CAR/pbh

Til medlemmerne af
Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

**Vedrørende: Sygedagpengelovens varighedsbegrænsning
Lovforslag L 154
32 eksempler på borgere som er kommet i klemme mellem
sygedagpengelov og a-kasselov.**

HK/Danmark skal hermed anmode udvalgets medlemmer om at medtage nedenstående problemstilling ved behandling af lovforslag L 154.

Vi finder det vigtigt at man inddrager baggrunden for, hvorfor Folketinget i 1989 valgte at nedsætte varigheden til 52 uger. Ved sammenkædningen med den tidlige aktive sociale indsats og indførelsen af bruttorevalidering var der en forventning i Folketinget om, at kun yderst få personer ville falde ud.

Af de vedlagte 32 sager fremgår det imidlertid, at dette ikke er tilfældet. I halvdelen af tilfældene kan der ikke ydes kontanthjælp, og i alle tilfælde medfører dagpengelovens varighedsbegrænsning en markant økonomisk og social forværring.

Problem:

Alt for mange medlemmer får alvorlige økonomiske problemer pga. af manglende samspil mellem sygedagpengelov og a-kasselov. De falder ned mellem "to stole" - mellem de to regelsæt - hvilket ofte medfører store sociale og økonomisk negative konsekvenser.

Det er HK's opfattelse at der er et stort behov for at få ændret dagpengelovens varighedsregler, samt behov for at se på, hvorledes man bedst muligt kan forhindre, at sygemeldte lønmodtagere mister indkomst helt eller delvist.

Der er desuden meldinger fra HK's afdelinger om, at antallet af sager er stigende.

Historik - Hvad socialminister Ase Olesen sagde i 1989:

Sygedagpengeloven blev ændret i 1989. Hidtil havde der været adgang til dagpenge under sygdom i op til 91 uger. Det blev skåret ned til 52 uger, med mulighed for forlængelse i særlige situationer. Loven blev kædet sammen med indførelsen af bruttorevalideringsydelsen. Hensigten var, at passiv forsørgelse skulle erstattes med en aktiv tidlig indsats.

Der var bred politisk opbakning til denne ændring, selv om flere partier problematiserede, at sygemeldte borgere kunne komme i klemme ved langvarig

sygdom, hvor revalidering ikke blev igangsat, eller hvor det ikke var muligt pga. sygdommens karakter.

Socialminister Åse Olesen sagde under debatten i 1989 at der var behov for at se på reglerne for varighedsbegrænsning og vurdere, *"om vi har behov for en ændring eller stramning af reglerne, sådan at vi ikke taber folk i systemet. Det er ikke meningen med dette, havde jeg nær sagt, tværtimod."*

De nedenstående eksempler ligger langt fra den forestillingsverden Folketinget havde, da man i 1989 vedtog at forkorte dagpengeperioden. Socialminister Åse Olesen var dog klar over at nogle særlige grupper ville komme på kontanthjælp, og hun beskrev det således:

"Så kan man spørge, hvem de så er, der kommer til at gå på kontanthjælp. Ja, det vil typisk være unge, som ikke tidligere har haft et forsørgelsesgrundlag, men som måske på en eller anden måde har haft sygedagpenge alligevel. De vil kunne gå ind i uddannelsessystemet, men de kan også komme ind i kontanthjælpssystemet. Men det kan jo altså også være folk, som er blevet raske, og som efter de nugældende regler fortsat går på sygedagpenge uden at blive kontrolleret af kommunerne. Hvis de ikke findes at være syge mere og i øvrigt står til rådighed for arbejdsmarkedet, kan vi jo ikke garantere, at de er dagpengeforsikrede. De vil jo så komme på kontanthjælp, det er klart".

Det var altså helt klart undtagelsen at nogle skulle på kontanthjælp. Man tænkte dengang på de unge som i stedet kunne vælge SU, samt raske som ikke var medlemmer af en a-kasse.

Socialministeren havde dengang ikke fantasi til at forestille sig, at langtids-sygemeldte lønmodtagere skulle over på kontanthjælp og slet ikke at de ville komme til at stå uden forsørgelse.

De følgende eksempler viser desværre noget andet. I hele 16 af de 32 eksempler kan der ikke udbetales kontanthjælp. I de øvrige tilfælde er der en meget stor indkomstnedgang.

Den nyeste lovgivning gør varighedsbegrænsning overflødig

Siden 1989 har der ofte været rejst kritik at kommunernes opfølgningsindsats. Denne kritik har medført at Folketinget sidste år gennemførte en række lovændringer som vil sikre at opfølgningen bliver udført. Det drejer sig om følgende opstramninger som allerede er gennemført:

- Indførelse en visitationsmodel, således at indsatsen kan koncentreres om sygemeldte med særlig risiko for ikke at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet.
- Indførelse af oplysnings-skema inden 8 dages sygdom
- Kontakt mellem den sygemeldte og kommunen mindst hver 8. uge i de "glatte" sager, og mindst hver 4. uge hvor der er risiko for at miste arbejde eller helt miste forbindelse til arbejdsmarkedet.
- Udarbejdelse af opfølgningsplan i tæt samarbejde med sygemeldte
- Sanktioner i form af manglende refusion til kommunerne ved manglende opfølgning
- Øget brug af delvis raskmelding samt involvering af virksomhederne

- Samt en ny formålsbestemmelse: *"at understøtte samarbejdet mellem kommuner, virksomheder og andre relevante aktører for at nedbringe og forebygge sygefravær"*

Desuden arbejder Beskæftigelsesministeren med et forslag til lov om sygedagpenge, som på flere områder ligeledes styrker indsatsen. Det er bl.a. forslag om:

- Anvendelse af arbejdsevne metoden inden dagpengeophør ved stationære lidelser og ved ophør pga. varighedsbegrænsningen.

Strukturreformen medfører oprettelse af Jobcentre i alle kommuner. Her samles den beskæftigelsesmæssige indsats, herunder sygedagpengeopfølgningen. Dette betyder:

- Koordineret indsats i alle kommuner fra 2007

På baggrund af gennemførelsen af disse omfattende initiativer og den fremtidige meget tætte kontakt mellem jobcentrene og de sygemeldte, er det HK's opfattelse at varighedsbegrænsningen i dagpengeloven ikke længere giver mening.

Varighedsbegrænsningen har ingen selvstændig positiv funktion længere, idet den hverken medvirker til at forkorte sygemeldtes dagpengeperiode eller fremrykke kommunernes opfølgningsindsats.

Varighedsbegrænsningen har udelukkende negative sider for vore medlemmer, hvilket nedenstående eksempler tydeligt dokumenterer.

HK skal derfor anbefale at varighedsbegrænsningen tages ud af sygedagpengeloven.

Med venlig hilsen
HK/Danmark

Carsten Riis
Socialpolitisk konsulent

BILAG

32 sygedagpengesager fra HK's verden:

Følgende er eksempler på HK medlemmer som er kommet i klemme mellem systemerne.

De beskrevne sager dækker kun en lille del af vore afdelinger og ikke et udtryk for problemets reelle omfang.

Alle medlemmer har været stabilt tilknyttet arbejdsmarkedet på fuld tid i mange år, indtil de blev ramt af sygdom eller ulykke. Det har ikke været muligt at bringe dem tilbage til arbejdsmarkedet i løbet af den periode, hvor kommunerne kan udbetale dagpenge.

Dagpenge fra arbejdsløshedskassen er ikke muligt pga. manglende rådighed for arbejdsmarkedet.

Derfor er de henvist til at søge kontanthjælp, hvilket for alle er en alvorlig økonomisk nedgang og for nogle et totalt indtægtsstop.

Samlet billede:

- 1) Halvdelen af vore medlemmer mister den fulde indkomst. Er ikke berettiget til kontanthjælp.
- 2) Årsagerne til det langvarige sygefravær skyldes primært somatiske lidelser, og viser desuden et meget varieret problembillede.

(Se tabeller efter eksemplerne)

EKSEMPLER:

	Person	Problembeskrivelse	Konsekvens
		Sygdom/ulykke	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tab i forhold til dagpengesystemet. ▪ De fleste har større tab i forhold til tidligere indkomst. ▪ (Ingen opfylder akassen regler om at kunne stå til rådighed for arbejdsmarkedet)
1	25 årig kvinde Salgsassistent Samboende	Rygulykke på arbejdspladsen. Dagpenge kunne ikke forlænges idet hun ikke kunne magte et revalideringsforløb pga. ulykkens følger virkninger.	Kontanthjælp Tab: 5.500 kr. mdl.

2	38 årig kvinde Gift Kommunal kontor-assistent	Sygemeldt pga. tarmlidelse. Fik i første omgang forlænget dagpengeudbetaling pga. udsigt til revalidering. Men dagpengene blev standset, idet der tilstødte en øjenlidelse. Revalideringsudsigten var ikke længere til stede.	Ingen kontanthjælp pga. af ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl.
3	39 årig mand Enlig. Tidligere soldat i Jugoslavien. Startede som vokselev i handelsvirksomhed Gennemførte ikke.	Sygemeldt pga. psykiske problemer. Dagpenge stoppet. Ingen udsigt til bedring.	Kontanthjælp Tab: 5.500 kr. mdl.
4	47 årig kvinde Enlig Salgsassistent	Arbejdsskade, samt fysiske og psykiske lidelser. Standset på grund af langvarigt behandlingsperspektiv. Ikke grundlag for revalidering eller pension	Kontanthjælp Tab: 5.500 kr. mdl.
5	38 årig kvinde Gift Kontorassistent	Fibromyalgi Henvist til gigtsanatorium Standset på grund af langvarigt behandlingsperspektiv Ikke grundlag for revalidering eller pension	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl.
6	44 årig kvinde Gift Bogbinder - ledig	5xknæoperation. Meniskskade. Kan ikke tåle stående arbejde. Desuden gangbesværet. Dagpengeophør uden iværksættelse af andre aktiviteter Kan ikke stå til rådighed i a-kasse.	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl.
7	40 årig kvinde enlig Kontorassistent Vikararbejde med supplerende a-dagpenge 3 børn under 18 år	Psykisk lidelse samt belastningsyndrom. Arbejdsprøvning afvist	Kontanthjælp. Tab: knap 3.000 kr. mdl. Tvunget til at sælge sit hus, selv om hun godt kunne klare huslejen på almindeligt dagpenge-niveau. Statsamtet ændrede kommunens afgørelse, men skaden var allerede sket.

8	36 årig kvinde Tandklinikassistent Gift. Barn på 1½ år.	Depression og angstanfald efter endt barselsorlov. Under psykiatrisk behandling. Dagpengeophør efter mislykket arbejdsprøvning.	Kontanthjælp 2.000 kr. mdl. Nedsat pga. ægtefælleindkomst. Tab: ca. 12.000 kr. mdl. Salg af familiens hus nødvendig
9	31 årig kvinde Salgsassistent Enlig	Knælidelse Forsøgt arbejdsprøvning i butik, men for belastende for knæet. Forværring af knælidelse under sygemelding. Fortsat stort skånebehov Ikke grundlag for revalidering, fleksjob eller pension	Kontanthjælp enlig Tab: 5.500 mdl.
10	53 årig kvinde salgsassistent Gift	Posttraumatisk stresstilstand Følger efter drab af overordnet kollega på arbejdspladsen. Langvarig behandlingsforløb Sygedagpenge standset uden forsøg på revalidering.	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælle indkomst. Tab: 14.000 kr. mdl.
11	55 årig kvinde gift Edb arbejde/tastearbejde gennem 35 år.	Slidgigt i skulder, smerteplaget. Slidgift i knæ Forværring af panikangstlidelse Ophørt fra PostDanmark – tilkendt kvalificeret svagelighedspension Sygedagpenge ophørt idet man af helbredsmæssige årsager ikke kan lægge en revalideringsplan. Har ikke vurderet fleksjob.	Henvist til a-kasse, hvor hun ikke kan stå til rådighed. Henvist til kontanthjælp. Ingen ydelse pga. ægtefælle og pension Tab: 14.000 kr.mdl.
12	43 årig kvinde Gift, 2 børn u. 18 år Ufaglært ekspedient på posthus gennem 22 år.	Udsat for 6 røverier på postkontor. Sygemeldt og fratrukt tjenestemandstilling pga. følger-virkninger. Posttraumatisk belastningsreaktion, Angst og søvnbesvær. Hukommelses- og koncentrationsbesvær. Mén grad 20 pct. Og erhvervs-evne- Tab 40 pct. Afvist revalidering, vurderet egnet til selv at finde andet arbejde.	Henvist til kontanthjælp Ingen ydelse pga. ægtefælle indkomst og erhvervsevnetabserstatning Tab: 14.000 kr. mdl.

13	33 årig kvinde Butiksassistent Gift - 2 børn	Trafikulykke - piskesmælds- traume Arbejdsprøvet i butik. Kan fungere 20 timer ugl. Afslag på fleksjob	Ingen a-dagpenge. Kan ikke stå til rådighed Arbejder 20 timer ugl. Tab: Har mistet ½ lønind- komst, ca. 8.000 kr. månedlig.
14	28 årig kvinde Butiksassistent Samboende, 1 barn	Kræftsvulst i hjernen, samt fund i lænd/ryg. Forsøgt revalidering inden for kontor, hvilket hun ikke magtede. Har ressourcer til 2-4 timer dg. Dagpenge og revalideringsydelse derefter standset	Henvist til kontanthjælp Tab: ca. 3.000 kr. mdl. Ingen igangværende aktivi- teter.
15	41 årig kvinde Butiksassistent Samlevende 2 handicappede børn	Sygemeldt for 6 år siden pga. smerter i ryggen. Iværksat revalidering - skoleprak- tik inden for kontor. Udsat for faldulykke under revali- deringsforløbet. Nakken beska- diget. Revalidering ophørt - overgået til sygedagpenge igen. Dagpenge standset - revalidering ikke genoptaget.	Henvist til kontanthjælp. Er i aktivering på pleje- hjem. Intet jobperspektiv. Tab: ca. 3.000 kr. mdl.
16	28 årig kvinde Butiksassistent og ufaglært tandklinik- assistent Gift - ingen børn	Diskusprolaps i ryggen. Smerteplaget. Behandling uden ef- fekt Dagpenge standset pga. varighed, og kunne ikke få a-dagpenge pga. manglende rådighed. A-kassen var ikke inddraget inden dagpengeophør. Efter ¾ år på kontanthjælp nu indstillet til fleksjob	Ikke berettiget til kontant- hjælp pga. ægtefælleind- komst. Tab: 14.000 kr. mdl.

17	46 årig mand Lagerarbejder Skilt under forløbet	Tarm- og skulderlidelse Slidgigt i halssøjlen Tiltagende depressiv Dagpenge først forlænget ved afprøvning i praktik. Ikke iværksat revalidering Dagpenge standset	Henvist til kontanthjælp Tab: ca. 5.500 kr. mdl. Ingen aktiviteter
18	35 årig kvinde Laborant Tidligere gartneruddannet Gift 2 børn	Arbejdsbetinget skulderlidelse Fortsat smerteplaget efter operation i 2002 Afslag på revalideringsønske om folkeskolelæreruddannelse. Henviste til meget korte revalideringsforslag, uden jobperspektiv. Dagpenge standset	Henvist til SU Tab: ??
19	32 årig kvinde Butiksassistent Samlevende med et barn	Under behandling pga. psykisk lidelse. Forsøgt arbejdspraktik. Tilstand forværret. Dagpenge standset efter 52 uger Ingen nye initiativer	Henvist til kontanthjælp Tab: ca. 3000 kr. mdl.
20	42 årig mand Ledig butiksassistent enlig	Psykisk lidelse. Vrangforestillinger. Særlig personlighed Vurderes ikke fuld uarbejdsdygtig. Dagpengeophør uden kontakt til a-kassen. Ingen a-dagpenge pga. manglende rådighed	Henvist til kontanthjælp Tab: ca. 5.500 kr. mdl. Kommunen startede fleksjobsag efter endt dagpengeperiode. Bevilget efter 13 mdr. Nu ansat i daginstitution.
21	52 årig kvinde Regnskabschef gift	Arbejdsbetinget lidelse. Smerter i arm, skulder, nakke og hals efter arbejde med mus. Kunne ikke magte arbejdsprøvning i butik. Afslag på revalidering og afslag på fleksjob	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælle indtægt Tab: 14.000 kr. mdl. Fandt efter ca. 1 år selv deltidsjob som blev ændret til fleksjob.

22	35 årig kvinde Kontorassistent Gift - 1 barn	Fibromyalgi 2 arbejdsprøvnninger. Kan klare 10 timer ugentligt. Kan ikke arbejde nok til at bestride et fleksjob. Ikke pensionsberettiget pga. lidelsens karakter	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl.
23	31 årig kvinde Datamatiker Samlevende uden børn	Alvorlig grad af håndeksem Kan ikke være beskæftiget med papir og tastearbejde. Behov for restitution af huden. Ellers sår og gener. Dagpenge standset. Ikke grundlag for revalidering. Afslag på fleksjob	Henvist til kontanthjælp Iværksat nyt afklaringsforløb på kontanthjælp. Tab: ca. 5.500 kr. mdl. Henvist af kommunen til ekstern konsulent som anbefaler fleksjob
24	55 årig kvinde Revalideret til kontorassistent Ledig Tidligere daginstitutionsleder Gift	Depression. Raskmeldt i kommunen efter 3 mdr. uden inddragelse af a-kasse. Afslag på a-dagpenge pga. manglende rådighed.	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl. Ny sygdom - blodprop. Ny dagpengeudbetaling, fremtid uvis.
25	49 årig kvinde Revalideret til kontorassistent Ledig Tidligere pædagogmedhjælper Enlig	Ryg, knæ skulder Forsøgt arbejdsprøvet, men kunne ikke magte arbejdet. Dagpenge standset efter 52 uger. Ingen forlængelsesmuligheder. Ikke berettiget til a-dagpenge pga. manglende rådighed.	Henvist til kontanthjælp. Tab: ca. 5.500 kr. mdl. Deltager nogle timer i aktivering på plejehjem uden jobperspektiv.
26	45 årig kvinde Kontorassistent Ledig Gift m. børn	Udsat for chikane/mobning ifm. Arbejdsprøvning. Dagpenge standset efter 52 uger. Ikke berettiget til a-dagpenge pga. manglende rådighed.	Ikke berettiget til kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl.
27	38 årig kvinde	Bakteriel sygdom fra forurenede brøndboring	Henvist til kontanthjælp

	Kontoruddannet Ledig Alene med et barn	Immunsystemet ødelagt. Mave- tarmlidelse. Dagpengeophør efter 52 uger pga. usikker helbredsprognose. Kan ikke klare en arbejdspraktik	Tab: 3.000 kr. mdl.
28	37 årig kvinde Kommunalassistent Gift	Diskusprolaps Fyret pga. sygdom. Dagpengeophør efter 52 uger. Ingen arbejdsprøvning	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl. Ny prolaps - genoptagelse af dagpengesag - usikker fremtid.
29	36 årig kvinde Kontorassistent Alene med et barn	Komplikationer efter fødsel. Mu- skelkraften akut forsvundet. Langvarig genoptræningsforløb Forsøg på arbejdsprøvning. Mag- tede det ikke. Dagpenge standset efter 52 uger.	Henvist til kontanthjælp Tab: 3.000 kr. mdl. Efterfølgende ny helbreds- afklaring og henvist til fleksjob. Nu på ledigheds- ydelse på kontanthjælps- taksten Fortsat tab på 3.000 mdl.
30	36 årig kvinde Gift Klinikassistent	Følger efter whiplash med høre- tab, stress samt smerter nakke/skuldre. Sygedagpenge ophørt efter 1 år uden arbejdsprøvning.	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: Tidligere løn 17.145 mdl. / dp. Sats 14.000 kr.
31	55 årig kvinde Gift Speditørassistent	Arbejdsbetinget tennisalbue Fejlopereret - langvarigt sygdoms- forløb. Ophør efter 1 år. Sygedagpenge standsede i 2004. Efterfølgende tilkendt førtidspen- sion i 2005 på samme lidelse.	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 28.000 kr. i løn/ dp. Sats 14.000 kr. mdl.
32	45 årig kvinde Gift - 3 børn Tandklinikassistent Tidligere rengørings- assistent. Gennem- ført revalideing.	Depression pga. psykisk dårligt arbejds miljø Er arbejdsprøvet. Kan magte 4 ti- mer daglig.	Ingen kontanthjælp pga. ægtefælleindkomst Tab: 14.000 kr. mdl.

Tabeller:

Tabel 1:	
Tab af indtægt - målt i forskel mellem dagpengeniveau og kontanthjælp. (De fleste har modtaget løn undersygd, hvorfor tabet er større end angivet nedenfor)	Antal personer:
Ingen kontanthjælp. Tab på ca. 14.000 kr. mdl.	16
Kontanthjælp som enlig. Tab på 5.500 kr. mdl.	8
Kontanthjælp som forsørger. Tab på 3.000 kr. mdl.	6
Andet	2
I ALT	32

Tabel 2:	
Problemområder. De bagvedliggende begivenheder i form af sygdom og ulykker er meget varierede. Problemområderne ser således ud:	Antal personer:
Somatiske lidelser:	
Led: Albue, skulder, knæ, nakke	8
Trafik- og arbejdsulykker	3
Diskusprolaps	2
Tarmsygdomme	2
Fibromyalgi	2
Kræft	1
Eksem	1
Somatiske lidelser - personer i alt	19
Psykiske lidelser:	
Depression, psykisk arbejdsmiljø mv.	4
Arbejdsrelateret posttraumatisk stressyndrom efter Røveri/drab/soldatertjeneste	3
Chikane/mobning	2
Psykiske lidelser - personer i alt	9
Blandede lidelser:	
Følger efter fødsel/barsel	2
Diverse	2
Blandede lidelser - personer i alt	4

Tabel 3:	
Brancher:	Antal personer:
Privat: Kontor, edb, regnskab, speditør	12
Handel: Butik og lager	11
Tandklinikassistenter	4
Kommunalt ansatte	2
Laboranter	1
Postekspedition	1
Grafisk	1
Brancher - personer i alt	32